

Шочмо эл, порылык да чын верч!

Будь готов!

9-ше (3553) №,
2022 ий 4 март,
кугарня.

Мде лий

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Муру гае ныжылге АВАЙ

Мый улам руш ўдыр,
Кутырем марла.
Шомакемже – шўдыр,
Чылт марла йонга.
Саламлем авайым
Сылне пайрем ден
Да пиалым, сайым
Мый тыланынем.

Надя СЕРГЕЕВА.

Морко, Шўргыял.

«Ўдырамаш илишым сўрастараш шочын. Тудо тўнясе чыла кўчык-кужум шокшо йўраты-машыже, поро кумылжо, шўртнў кид-йолжо дене тўрла», – ойлат калыкыште. Оршанке район Кугунур ялыште илише Богдановмыт ешын суртышт ўдырамашын ныжылгылыкше, мастарлыкше дене темын. Снимкыште ныл туку-

мым ужда: кугезе кова Л.В.Кадыковам, кова С.В.Богдановам, ава Н.Г.Богдановам да тудын Диана ден Ксюша ўдыржў-влакым. Ешыште тукум-влак кокласе кыл пенгыде. Илалше енг-влак самырык тукумлан мунло ойкагашым пуат, ожнысо илиш нерген каласкалат, а самырыкшамыч кызытсе илиш дене тўр ошкылаш туныктат.

Богдановмыт ешыште 8 Март

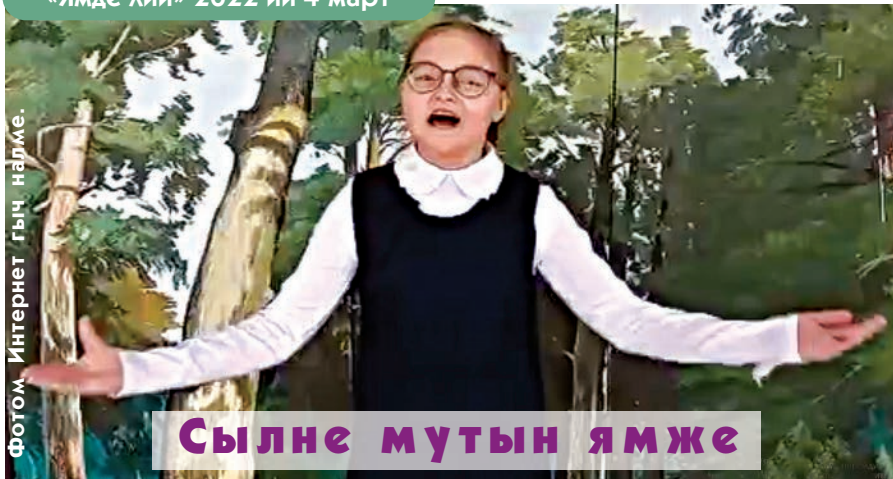
пайремлан ончылгоч ямдылалтыт. Нуно утларакше шке ыштыме пўлекым йўратат. Теве Ксюша чылалан пеледыш аршашым ямдылен, Диана ден аваже сылне мурпўлек дене куандарат.

Тендамат, пагалыме лудшынашамыч, Ўдырамаш-влакын тўнямбал кечышт дене саламлена.

Умбакыже

4-ше лаштыкыште лудса.

**8 Март –
Ўдырамаш-влакын
тўнямбал кечышт.**

Фотом Интернет гыч налме.

Сылне мутын ямже

Шочмо йылмын тўнямбал кечыжлан пӧлеклалтше «Почеламутым марла лудына» конкурс Волжский районышто эртаралтын. Тагасымашке тунемше ден туныктышо-влак ушненыт. Икымше верым Елизавета Тимофеева (Сотнур, 2-шо кл.), Анна Дмитриева (Упшер, 5-ше кл., **снимкыште**), Даниил Романов (4-ше кл.), Денис Янцитов (Карай, 9-ше кл.) сенен налыныт. Туныктышо-влак коклаште Сотнур селасе 3-шо номеран «Пеледыш» йочасадын воспитательже Э.Г.Гурьянова ойыртемалтын.

Л.НИКОЛАЕВА ямдылен.

Черетан сенымаш

Морко районышто «Казаков лудмаш» поэзий пайрем коло ий наре эртаралтеш. Ме, Эгерсола школын тунемшыже-влак, конкурсышко кажне ийын ушнена. Тений нылытын вийнам тергышна. 5-ше клас-сыште тунемше Николай Яковлев 2-шо верым сенен налме. Ксения Григорьева (9-ше кл.) 3-шо лие. Мый шке возымо почеламутем дене 1-ше верыш лектым.

Ксения БУТЕНИНА.
Морко, Эгерсола.

Историйым шергалына

*1799 ий 3 мартыште
Федор Ушаковын вуйла-
тыме руш эскадр
Средиземный теҥызысе
Корфу орым сенен налын.*

Фотом школ архив гыч налме.

Шочмо йылме - поянлык

Школыштына «Шочмо-кушмо кундем» мероприятийым марла эртаренна (**снимкыште**). Ёдыр-рвезе-влак мари-калыкнан тўвыраже нерген каласкаленыт, сылне сем почеш та в а л т е н ы т, «Агытан кучедалмаш» модыш дене модыныт. «Ямде лий» газетым куанен шергалыныт. Родион Яндемировын изирак заметкыже шукерте огыл савыкталтын. Тидлан чылан йывыртеныт. Йоча-влаклан чўчкыдын ойлем: «Шочмо йылме – мемнан поянлыкна. Йоратыза тудым».

У Торъял школ.

Н.ЕГОШИНА.

Российысе увер

14 ияш деч кугурак ийготан ёдыр-рвезе-влак «**Образ Петра Великого**» всероссийский усталык конкурс ушнен кертыт. Тудо Петр I шочмыжлан 350 ий теммылан пӧлеклалтеш. Йодмашым **1 июнь марте великийпетр.рф** сайтыште пуыман.

Тунемше, студент, туныктышо, журналист-влаклан «**Узнай Россию. Предприниматели-земляки**» всероссийский конкурс эртаралтеш. Тўрыс уверым **glory-gallery.ru/predprinimateli-zemlyaki** сайтыште ончыман.

«**Лучший урок письма**» всероссийский конкурс ушнен кертыт. Йодмашым да пашам **15 август марте колтыман**. Тўрыс увер – **vsekonkursy.ru** сайтыште.

Марий Элысе увер

Тунемше-влакын всероссийский олимпиадыштын регионисо йыжынгыштыже 134 йоча сенгыше да призёр радамаш лектын. Келге шинчымашым ончыктышо-влак иктешлыше йыжынгыште тагасат. Тудо **18 март гыч 30 апрель марте** лиш.

«**В бой идут одни пацаны**» республикысе конкурс эртаралтеш. «Моско воктенысе кредалмаште сенгымылан **80 ий**» – «Подольский курсант-влакын подвигышт» темылан видеом войзен, **otrm-dm-mari@yandex.ru** адрес дене электрон почтыш **14 март марте** колтыман.

22-27 мартыште рўдолаште «**Театральный Йошкар-Ола**» фестиваль эртаралтеш. Республикысе 6 театр пытартыш жапыште шындыме 11 спектакльым аклымашке луктеш.

Поэзийже чоным эмла

Фотом еш архив гыч налме.

Марий сылнымутышто у автор-влак кажне ийын гаяк палдырнат. Морко район Шале Күчыкэнгер ялын шочшыжо Виктория МАТВЕЕВАН (снимкыште) лүмжӧ пытаргыш жапыште чүчкыдын йонга. Самырык ўдыр Морко посёлкысо эмлымверыште анестезиолог-реаниматологлан, эндоскопистлан пашам ышта. Тыгодым поэзийлан шүман.

– Виктория, почеламутым возаш кузе кумылаҥынат?

– Врачлан тунем лекмеке да шочмо районышко пӧртылмеке, шочмо кундем да калык возаш таратеныт. Ен-влак кокласе кылым, кызытсе илышым, тўняште мо ышталтым, пўртўсын вашталтмыжым эскерен, почеламутым сераш кумыл лектеш.

– Икмьняр ий ончыч ик интервьюшто тыге кокытеланен ойленат: «Поэзий шўлыш мыланем жаплан гына пуалтын, але чылажат тўҥалтыш веле?» Кызыт тидын шотышто кузе шонет?

– Кажне шомакын вийже уло. Тудым моштен кучылтман. Мут-влакым радамлен, почеламутым шочыкташ йӧратем. Садлан поэзий чонышкем курымешлан шынген. Кызыт сылнымут мыланем – илыш энгертыш. Мыланем тудын яндарлыкше, моторлыкшо моткоч келшат.

– Тый илыш дене тӧр ошкылат. Аудио, видео полшымо дене почеламутет-влак дене палдарет.

– Тиде йӧным пытаргыш жапыште кучылташ тўналынам. Мут, сем да йўк шкешотан шижмашым шочыктат, шонымашым келгемдат.

– Тый врач улат. Кузе шонет: почеламут – шкешотан эмлызе?

– Эше могай! Мый шкежат коклан тыге эмлалтам. Шарнем, Валентина Изилиянован почеламутшым икымше гана лудмо годым чонемым ойыртемалтше кумыл авалтен ыле.

– Юнкор-влаклан тыланымашет могай лиеш?

– Шочмо йылме – эн кугу поянлыкна. Тудым шижаш тунемза, шымлыза, йӧратыза. Марла кутырен гына, вашла сайынрак умылаш тўналына.

Х.АЛЕКСАНДРОВА
мутланен.

К у г у р а к «Зарница» – онай модыш

класслаште тунемше-влаклан «Зарница» квест-модыш лийын. Кажне класс маршрут кагаз почеш кладым кычалын. Вич кладым муаш да историй дене кылдалтше йодыш-влаклан вашмутым пуаш кўлын. Мучашлан лўйкалымаш дене таҥасымаш эртаралтын (снимкыште). Чаманен каласыман, ме, 5-ше классыште тунемше-влак, сенгышыш лектын огынал, но уло кумыл дене тыршенна.

Анастасия МАЛЫШКИНА.
Звенигово, Чакмарий.

Фотом школ архив гыч налме.

Шочмо э л ы м а р а л ы ш ы н к е ч ы ж л а н п ӧ л е к л а л т ш е « З а р н и ц а » м о д ы ш ы м в е с е л а н э р т а р ы ш н а . Й о ч а -

Фотом школ архив гыч налме.

влак (снимкыште), «Циркон» ден «Авангард» команде-влаклан шелалтын, строй дене чаткан коштын моштымынам ончыктышна. Гранатым кышкышна, лўйкалышна, икымше полышым пуышна да шуко тўрлӧ конкурсышто вийнам тергышна. «Циркон» сенгышыш лекте.

М.Казак лўмеш тоштеры пашаенже-влак Г.К.Сошина ден А.В.Архиповлан, ялысе книгагудо вуйлатыше В.А.Ивановалан пайремым эртараш полшымыштлан кугу таум ойлена.

Даша АРХИПОВА.

Морко, Эгерсола.

Палаш онай

«Зарница» модышым «Пионерская правда» газетын темлымж почеш эртараш тўҥалыныт. Таҥасымашын икымше финалже 1967 ийыште Севастопольшто лийын.

Фотом еш архив гыч налме.

8 Март

Муро гае ныжылге АВАЙ

Богдановмыт ешыште усталык шўлыш озалана. Озавате, Наталья Геннадьевна, И.С.Палантай лўмеш тўвыра да сымыктыш колледжыште мурзылан тунем лектын. Латкум ий тўвыра аланыште тыршен. Кызыт Йошкар-Оласе ик фабрикыште пашам ышта. Яра жапыште Кугунур тўвыра пўрт пеленысе «Какшан сем» ансамбльышке коштеш. Шкенжынат

ятыр мурыжо уло. Суртоза, Алексей Владимирович, вневедомственный охраниште тырша. Семтўнялан шўман огыл гынат, пелашыжын мурымыжым кумылын колыштеш. Ешыште ик пайремат марий муро деч посна огеш эрте.

Усталык шўлышан авам ончен, ўдыржў-влак тыгаяк кушкыт. Диана Кугунур школын 8-ше классыштыже тунемеш, Ксюша – 5-шыште. Коктынат йоча-сад гычак мураш-кушташ кумылан улыт, «Шонанпыл» ансамбльышке коштыт. Диана книгам лудаш йўрата.

– *Психологий дене кылдалтше книга-влакым утларак шергалам. Мый, ең-шамычын тарванылмыштым, ончалтышыштым эскерен, койыш-шоктышыштым пален*

налмем, – ойла ўдыр.

Тылеч посна Диана сылнымутан произведенийым сылнын лудаш кумылан. Шкетан, Колумб лудмашлаште мастарлыкшым ончыкта да сенгышыш лектеш. Ончыкылык илышыжым йот йылме дене кылдынеже, садлан англичан йылмым келгын тунемеш.

Ксюша бисер гыч тўрлў арверым ямдыла, кўчым моторын чиялташ тунемеш. Тўрлў йодышым лончылен, шымлыме пашам воза. Марий тўрым, кова-

же Лидия Николаевна Кудрявцеван почеламутшо-влакым шымлен. «Я познаю мир» районнысо конкурсышто ик гана веле огыл сенгышыш лектын.

– *Йоча-влакым марий шўлышаным куштена. Мўн-гышты марла гына кутырена, марий кочкышым ямдылена, марий тувырым чияш йўратена. Кова-влак пидаш, марий тўрым тўрлаш тунькытат,* – ойла Наталья Геннадьевна.

Богдановмыт Марий Элын сўрал верлашкыже лектын кошташ йўратат. Мўшыль-ерыште, республикын тўрлў районнысо памашлаштыже, Козьмодемьянскысе тоштерыште лийыныт. 2019 ийыште Крымште каненыт. Кастене чўчкыдын глобус йыр погынат (**снимкыште**). Чонлан келшыше олам да элым ойырат. Ончыкыжым Италийышке, Турцийышке каяш шонат.

– *Еш – илышын тўнжў. Вашумылымашым, пагалымышым эн кугу пиалан да сенымашлан шотлена,* – ойлат вате-марий.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

А в а - Шокшын саламлена

м ы н лўмжў шкеж гаяк мотор – Эмилия. Тудо Марий Орша ялысе фермыште пашам ышта. Мый авамым чаманем. Пайремет дене, авай! Ўдыра-маш-влакын тўнямбал кечышт дене шокшын саламлем да шке сўретлыме мотор пеледыш аршашым пўлеклем.

Даша ОЛЮНИНА.
Советский, Орша.

А в а м кеч-могай

пашаланат мастар. Каныш кечым пырля эртарена. Кенежым пакчасаскам шын-дена, пеледышым куштена. Тудо мыйым чыла пашалан туныкта. Йўратыме аваем, 8 Март пайрем дене шокшын саламлем. Таза лий, авай. Тек тыйын чыла сай лиеш.

Ксения СОКОВА.
Медведево, Руэм.

Кече гай

Тўняште эн лишыл айдеме Улат, шергакан аваем. Эн шокшо да поро мут дене Мый тыйым, авай,

саламлем.

Полшет чылалан,
от васартыл,
Мемнам кече гай ырыктет.
Мотор, йўраталме айдеме,
Эреак лиям пеленет.

Вероника МАМАЕВА.
У Торьял, Кузнеч.

Пиалан улам

Кагне йочалан эн лишыл да шерге ең – тиде ава. Ава кече дене икте. Мыйын авам тўняште эн сай. Ом моктане, тиде тыгак. Авамым пошкудо-влакат пагалат. Тудо «Звениговский» совхозышто пашам ышта. Канымыж годым коктын мурым мураш йўратена. «Чылт артистла кертна, ўдырем», – ойла авам. Палледа, моткоч пиалан улам: мыйын авам уло.

Кира СМЕРНОВА.

Авам йочасадыште пашам ышта. Тудым паша верыштыже пагалат. Мыят пеш йўратем. Эре полшем: кўмыж-совлам мушкам, кўварым ўштам. Кастене авам дене лото, шашке дене модына.

Арина ЧЕМЕКОВА.
Шернур, Марисола.

Морко, Коркатово.

пайрем дене!

Тау, эн шерге енем

Авам Октябрьский посёлкышто верланыше кевытыште пашам ышта. Тудо шке пашажым йората. Калык дене мутланен мошта. Яра жапше годым книгам лудеш, журналным лаштыкля. Тудо кочкаш шолташ пеш мастар. Мыйын авам эн поро, эн мотор, эн йоратыме, эн пашаче, эн-эн ... Мый тудым моткоч йоратем да Диана акам дене когылянна илышым пӧлеклымыжлан таум каласем.

Степан АЛЕКСАНДРОВ.

Морко, Энерсола.

Ойгыраш ом пу

Авам Наталья Анатольевна – мотор, ушан да пагалыме айдеме. Школышто тӱналтыш класслам туныкта. Мый тудлан ойгыраш ом пу. Пеленже лияш тыршем, полшем. Авай, эре пиалан лий. Мый тыйым йоратем.

Маша ВОЛКОВА.

Кужӱгер школ.

Кугу лиям

Йӧраталме аваем,
Таче тыйым саламлем!
– Пайрем дене, шӱмбелем, –
Кугешнен мый каласем:
– Тау, авай, улметлан,
Илышым пуыметлан.
Жап шуэш, кугу лиям,
Тыйым ончаш тӱналам!

Даниил РОМАНОВ.

Волжский, Карай.

Ава
мамык
гае, ава
муро гae.
Калыкмут.

Фотом еш архив гыч налме.

Авамын (снимкыште) лӱмжӧ – Снежана. Тудо школышто пашам ышта. Авай поро чонан, эн мотор. Мыйым тамле кочкыш дене куандара. Яра шинчаш жапшат уке – эре йол ӱмбалне. Авай, мый тыйым чот йоратем! Лий таза да пиалан!

Ксения ПЕТУХОВА.

У Торъял, Токтарсола.

Мастар кид

Тӱрлӧ чиян кагазым кучылтын, аваланда мотор пеледыш аршашым ыштыза.

Тӱняште эн чот авамым йоратем. Тудо эн мотор да поро кумылан. Авам заправкыште пашам ышта. Паша гыч ноен толеш. Мый тудлан эре полшем. Пайрем дене, авай!

Даниил КЕЛЬБЕДИН.

21-ше номеран

Семёновко школ.

Эн лишыл эгертыш

Шошым кондышо сълне пайрем дене аваемым саламлем. Тудо эмлымверыште медшӱжарлан пашам ышта. Авам – шыма, поро кумылан айдеме. Яра жапем годым сурт коклаште сомылым тӧрлаташ полшем. Тудо мыйын эн кугу эгертышем. Таза лий, авай.

Алина АЛЕКСАНДРОВА.

Советский, Шуарсола.

Ава – тиде тӱня,
Мланде шар...
А.Т.МИРКАЕВ.

Волжский район Пӧтъял школын 3-шо классыштыже тунемше-влак Лиана Фёдорова, Эвелина Васильева, Кирилл Маршаров, Дима Исаев, Николай Константинов, Максим Аканаев, Лев Малинин, Максим Андреев, Егор Васильев, Даца Михайлова, Ангелина Мочалова (Советский, Ӗрша) аваштым 8 Март дене шокшын саламлат.

Копнам тошкен

Ковам – Мария Николаевна Охотникова (снимкыште). Изи капан улмыжлан кӧра тудым колхоз пасушто эре шудо копнам тошкаш шогалтеныт улмаш. Ковам моторын тошкен моштен. Тыгай фотографий тоштерыште аралалт кодын. Мый ковам ден кугешнем. Тоштер вуйлатыше Людмила Михайловна Степановалан кугу таум ойлем.

Марина СТЕПАНОВА.

Волжский, Упшер.

Модышын кепшылышкыже ит логал

Телефон, планшет, компьютер дене тачысе кечын нигөм от ырыктаре. Интернет гоч тунемаш, йолташым муаш, конкурс-лаш ушнаш лиеш. Пайдам кондышо уверлам кычалаш куштылго. Могай гына онгай модыш уке!? Пытартыш жапыште Интернететысе модышын черыш савырнымыз нерген чўчкыдын колалтеш. Молан йоча-влак уремыште модмо олмеш телефон але компьютер ончылно шинчат? Компьютерын кулышкыжо савырнаш огыл манын, мом ыштыман? Нине йодыш-влаклан Психологий да педагогике, медицине да социальный польшым пуышо «Детство» рўдерын педагог-психологшо И.А.ВЕРШИНИНА вашмутым пуа:

– Йоча да подростко-влакын телефон але компьютер ончылно кужу жап шинчымышт нерген йодыш чынжымак тургыжландарыше. Но кажне йоча компьютер ончылно кечыгут шинча манаш ок лий. Йочан арнялан кече режимже лийшаш. Тыге тудо жапым чын да пайдалын кучылташ тунемеш. Ты режимыш компьютер дене модаш ойырымо жапат пурталтшаш. Чын ойырымо модыш виянаш полша, шонаш тарата. Тиде сай могыр. Южо ача-ава икшывыштлан телефонымшке кучыктат да кок-кум шагатлан тудын нерген мондат. Тиде йонылыш ошкыл.

Молан йоча йолташ олмеш Интернететысе модышым ойыра? Илышыште мом ыштен огеш керт, тудым Интернет полшымо дене шукта. Модышышто тудо оза. Шкенжым талылан, виянлан шотла. Чыла тиде модшылан келша. Йоча, шижын шуктыде, виртуал илыш дене илаш тўналеш. Чаманен каласыман, шуко ача-ава йочан компьютер але телефон деч корангын кертдымыжым шекланен огеш шукто. Икшыве, эрден кынелын, вигак телефоным руалта, ача-аван ойлымыжлан тореш руа, школ гыч толмеке, иканаште модаш шинчеш да кок-кум шагат

дене ок тарване гын, психолог деч польшым йодаш ида лўд.

Компьютерын кулышкыжо савырнаш огыл манын, икмыняр ой-кагаш.

- ➔ Ача-ава-влак, йочалан пример лийза.
- ➔ Йочан шонымашыжым шотыш налын, икойыш пырля шуаш тыршыза.
- ➔ Интернететысе модыш деч йўршын корандаш ида тырше. Могай модыш але кў дене модмо нерген кутырыза.
- ➔ Спорт секцийыш але кружокыш колтыза.
- ➔ Сай отметкым налмылан телефон але компьютер ончылно шинчен кертат манын нигунам ида ойло.
- ➔ Жапым кертме семын пырля эртарыза.

Сўретым Интернет гыч налме.

М.С.ВИНОГорова, туныктышо (Звенигово район):

– Кызыт телефон – йочан ик эн кугу азапше. Кечкушто лийже: урокышто, переменыште, кочмыверыште – кид гыч телефоным ок коранде. Школышто туныктышо эрыкым пуа гын, урокыштат лач телефонышто гына шинча ыле, очыни. Тўн шотышто, тунемше-влак тўрлў соцкылыште шинчат, виртуал модыш дене модыт. Йоча-влакын Интернет тўняште илымышт лўдыкта. Тыге ынже лий манын, меркертме семын полшышаш улына.

Э.В.Григорьева (Морко посёлко):

– Ёдырем телефоным кидше гыч кудалтен огыл, модыш дене кылдалтше тўрлў видеом ончен. Мутым колыштдымо лийын. Акаже пеш сай йўным муын. Олаште ила гынат, лўмын кельшта-рыме приложений гоч Интернетыш пураш чаракым ышта. Мўнгысў пашам ыштен пытарымеке, икмыняр жаплан чўкта. Кызыт ёдырем тидлан тунемын, сандене нимогай вурседылмаш уке.

Артём ИВАНОВ (Йошкар-Ола):

– Мыйын телефоном уло. Шонаш таратыше икмыняр модышым тушан веранденан. Яра жапем лиеш гын, телефоным кидышкем налам, но школышто ом кучылт. Уремыште йолташ-влак дене модаш утларак келша. Спорт секцийыш коштам. Туштат ятыр йолташем уло.

Йоча компьютер ончылно мыняр жап шинчышаш?

- 5-6 ияш-влак – 60 минут.
 - 7-9 ияш-влак – 90 минут.
 - 10-12 ияш-влак – 120 минут.
 - 13-14 ияш-влак – 150 минут.
 - 15-16 ияш-влак – 180 минут.
- Тидын годым 20 минут еда шинчам кандарыман.

Лаштыкым
Е.ИВАНОВА ямдылен.

Уремыште - март

Март – шошын икымше тылзыже. Тудо вес пагытлан капкам почеш. Пүртүс вашталтеш. Ынде йүштö эркин-эркин чакна. Кече шокшынак ырыкташ тўналеш.

**Никита ВАСИЛЬЕВ,
Вадим КРЫЛОВ.**

Кундемыште ынде теле оза огыл. Лум шула, кече кужемян. Йырым-йыр шошо пуш шижалтеш. Тиде кумылым нöлта.

Настя ТЕРЕНТЬЕВА.

Пушенге укшаште кичке-влак лöзагаш тўналыныт. Вашке шемгорак-влак шочмо верыш толыт. Шошо пагыт лишемме дене кундемна у тўсым налеш.

Полина ПАЙБУЛАТОВА.

Морко, Коркатово.

Авторын фотожо.

Динар ден Линар Шарифьяновмыт, Настя ден Максим Гециу (**снимкыште**) каныш кечын яндар южышто жапым эртараш йöратат. Икана чодыраште тыгай янлык-влакым вашлийыныт. Кучеч нуно лектыныт? Тигр Марий Элыште огеш иле, шоншо телым мала. Огай!

Л.ПАВЛОВА.

Медведево, Руэм.

4 март –
Микрофонын
шочмо
кечыже.

Сүретым чиялтыза.

Палаш огай

Америке гыч Эмиль Берлинер 1877 ийыште микрофоным шонен луктын. Икымше арвер конденсаторный лийын. Кызыт микрофон-влак мураш, ййкым возаш, видеом войзаш кельштаралтше да моло тйрлö улыт.

Рекламе.

М.Шкетан лумеш Марий кугыжаныш драме театр

МАРТ		С. Палаш
5	18:00 ТОРЕШВАТЕ / Украшение строптивой	С. Палаш
6	18:00 КУМ АКА-ШҮЖАР	В. Пашков
6	18:00 ЧЕЛОВЕК ИЗ ПОДОЛЬСКА	А. Давыдов
8	18:00 МОГАЙ МЕ ТҮРЛО УЛЫНА +ОНЛАЙН	С. Палаш
10	18:00 ЭЛНЕТ +ОНЛАЙН	С. Палаш
11	18:00 УДЫР ТАЛАН САЙ ПЕЛАШ	В. Крылатов
12	18:00 ОСКАР И РОЗОВАЯ ДАМА	В. Шенгел
17	18:00 ИВАН КЫРЛА. ПУТЁВКА В ЖИЗНЬ	С. Палаш
18	18:00 СНЕГУРОЧКА +ОНЛАЙН	А. Островский
19	18:00 ТЕВЕ КУШТО ИАШЕТ! азе Маринат-авак / Вот где жила! изи Маринат	Л. Лоповод
23	14:00 FOLKS	В.Т.С. Пашков
26	18:00 ТОРЕШВАТЕ / Украшение строптивой	В.Т.С. Палаш

КАССЕ (8362) 78-13-78

SHKETAN.RU

Артист лийына

Йöратыме урокем – марий йылме. Туныктышо Э.А.Рыбакова шочмо йылмым аклаш кумыланда. Шочмо йылме дене почеламутым лудына, мурым мурена. Шукерте огыл А.Мокеевын «Эрдене кудывечыште» почеламутшо негызеш композицийым ямдылышна. Видеош войзен, ача-авана-влаклан аклаш колтышна. Кö пала, ала кучкын шумеке, мемнан кокла гыч иктаж-көжö артист лиеш.

Анастасия ОСИНИНА.

Кужэгер, Конганур.

«Ямде лий» газет
Тўн редактор
Л.Н.ГРИГОРЬЕВА.
Индекс: П4696.
Тираж 1550 экз. Заказ
Формат – А-4-8.

https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше: ямделий.рф

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашашт шотышто министерстве, «Кугарня» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийыште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем,112.

Газетым Кыл, информационный технологий да массовый коммуникаций сферым эскерме шотышто федеральный службын Юл кундем федеральный округысо управленийышытыже регистрироватлыме.
Номер – ПИ № ТУ52-01335,
2021 ий 29 сентябрьыште пуымо.

0+

Печатьш пуымо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонымышт тўрлö лийын кертыт. Серыш-влак мөнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келшыне почеш.

Редакцийын да издателынын адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькше урем, 20-шо пöрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

Конкурс

Оля ПЕРМЯКОВА.
Оршанке, Яндылет.

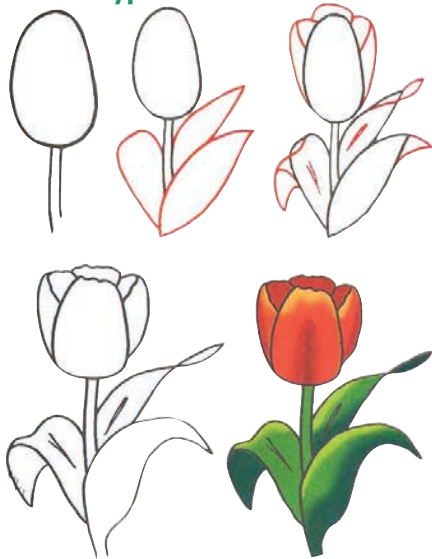

Надя ден Владик СЕМЁНОВМЫТ.
Волжск ола.

Магдалина КУЛАКОВА.
Звенигово, Кукшэнгер.

Йоча-влак, тюльпаным сүретлен ончыза.

Рисований урок кая. Йоча-влак «Еш» теме почеш сүретым сүретлат. Чылан тыршат, вуйым нӧлталаш огыт ярсе. Даша пӧртым сүретлышат, альбомжым ӧрдыжкӧ пыштыш. Туныктышо тунемшын пашажым ончалын йодеш:
– Даша, а ешетше кушто?
– Пӧртыштӧ!

Даша МИХАЙЛОВА.

Волжский, Пӧтъял.

2 шыре пырчим верже дене вашталтен, пӧртым вес могырыш савырыза.

Судуку

	?		

Олыкысо ош корзийгаште кече шыргыжеш.

Тушто

Шотлыза.

Шыма да лишыл

Шыма кумылан аваем,
Эн шерге,
эн лишыл егем,
Улат суксо
гай мыланем.
Моткочак тыйым йӧратем.
Тӱняште улат эн чевер
Да волгыдым кондышо эр.
Мотор пайрем кечым вучен,
Пеледыш аршашым кучен,
Тылат поро мутым ойлен,
Мый шокшын гына саламлем.

Олеся СТАРШЕВА.
Марий Турек, Хлебниково.

Задаче

Ӱстембалне 3 вазе шога, кажныштыже – 17 роза дене. 10 пеледышым мӧнгыштӧ коденыт, молыжым 8 Мартлан йочасадышке да школышко нангаеныт. Йочасадышке 18 роза «каен». Школышко мыняр пеледышлан шукарак нангаеныт?

Интернетысе сүрет-влакым кучылтмо.